

C127 – CUL12

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

2 februari 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Interpellatie van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de gedeeltelijke schorsing van het Vlaams radiofrequentieplan door de Raad van State	
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de schorsing van het frequentieplan en de gevolgen hiervan voor de commerciële en lokale radio's	1
Met redenen omklede moties	14
Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het gebruik van drugs op televisie	14

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

Interpellatie van de heer Jurgen Verstrepen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de gedeeltelijke schorsing van het Vlaams radiofrequentieplan door de Raad van State

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de schorsing van het frequentieplan en de gevolgen hiervan voor de commerciële en lokale radio's

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we praten in deze commissie voor de zoveelste keer over de frequentieproblematiek, een dossier dat al jaren aansleept. Het is dan ook een vergiftigd geschenk, waarop zowel CD&V als de VLD en uw partij N-VA hun tanden stukbijten. Telkens weer verbaast het me dat de Franstaligen met hun 'njet' veel meer bereiken. Ze blijven de Vlamingen blokkeren, en sturen ons van het kastje naar de muur. Bovendien zien ze in gerechtelijke procedures hun 'vermeend' gelijk nog eens bevestigd. Het is verbazend dat de mediameden het in zo'n klimaat aandurven te ondernemen en te investeren.

Ik gaf u in dit dossier het voordeel van de twijfel, en het stemde me hoopvol dat u zich in de commissie herhaaldelijk sterk maakte dit vrij snel te kunnen oplossen. Op 22 april 2005 stuurde u een persbericht de wereld in, gericht aan alle radiomakers, waarin u zei dat de maatregelen een einde moesten maken aan de reeds lang aanslepende etherchaos in ons land en aan de heersende straffeloosheid. In dat persbericht schreef u echter ook dat euforie voorbarig zou zijn. Enerzijds wilt u het dus wel oplossen, maar anderzijds stuurt u een signaal van wantrouwen de wereld in. Het is dus nog niet rond.

Mijnheer de minister, op 9 november deed uw partijvoorzitter De Wever een opmerkelijke uitspraak: 'Het is tijd dat minister Verwilghen en zijn partij, de VLD, duidelijk maken wat hun prioriteiten zijn. Of

helpt de VLD de PS liever bij het in stand houden van de onwettelijke Franstalige praktijken?' Daarmee legde hij de vinger op de wonde. Het Vlaams Parlement, inclusief de VLD, keurde een motie goed waarin het eiste dat de regering alle mogelijke middelen, desnoods juridische, zou inzetten om uit de etherimpasse te geraken en het zendbereik van de Vlaamse radiozenders te waarborgen.

Ik kijk even naar het federale niveau. De houding van de VLD ten aanzien van het BIPT is nogal vreemd. Enerzijds ondertekenen de liberalen de motie en zeggen ze zich te ergeren aan de etherchaos, anderzijds willen ze blijkbaar niet dat minister Verwilghen dit dossier snel en efficiënt afwerkt. Soms heb ik het gevoel dat ze tegelijk warm en koud blazen. In Vlaanderen tonen ze zich gechoqueerd door de etherchaos, maar als er een oplossing kan komen op federaal niveau, dan houden ze de boot af.

Deze week meldde Belga: 'De Vlaamse Regering zet de procedure over het door de Raad van State geschorste frequentieplan voor de landelijke en lokale radio's voort. De rechtsonzekerheid voor een aantal stations blijft gelden, maar de Vlaamse Regering roept alle overheden op zo snel mogelijk een structurele en duurzame oplossing uit te dokteren.' Ik vraag me af waar we nu staan. Waar staat de radiosector in Vlaanderen? En hoe zit het met het toezicht en de wettelijkheid?

Op 26 januari 2006 hadden we in deze commissie een hoorzitting met het BIPT (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 700/1). Aan het einde van de vragenronde kon het BIPT met een korte samenvatting in heldere taal alleen maar bevestigen – en ik citeer –: 'De etherchaos is compleet. De toezichtinstellingen zijn vleugellam, en de media- en telecomsector investeert op dit ogenblik niet meer vanwege een vorm van rechtsonzekerheid.' Samengevat krijgen we heel wat woorden te horen zoals 'chaos', 'impasse' en 'rechteloosheid'. U zult het met me eens zijn dat zo'n klimaat aan de vooravond van een digitale multimediairevolutie in de telecomsector niet wenselijk is.

In hetzelfde persbericht las ik van u en de Vlaamse Regering de uitspraak: 'We roepen de federale regering en de andere gemeenschappen op tot een

constructief overleg om te komen tot een goed functionerend radiolandschap en een performante elektronische communicatiesector.' Bij 'constructief overleg' zet ik een heel groot vraagteken. Immers, dat overleg is al tientallen jaren onmogelijk, en was dat zeker al voor mijn komst in de politiek. Uw afspraken met een federale VLD-minister blijken niets waard te zijn.

Op het Overlegcomité van deze week bleek wat het resultaat is volgens de nota van minister Verwilghen: 'Wegens nieuwe elementen dient de impact van de schorsing met betrekking tot het KB te worden nagegaan.' Ik vraag me dan af of die onderhandelingen nu plots wel kunnen. Misschien zie ik het fout, maar eigenlijk is de positie van Vlaanderen verzwakt door het arrest van de Raad van State. Ik zou graag weten op welke manier u de druk op de ketel nog kunt verhogen. Naar mijn gevoel stonden we voor dat arrest sterker.

Als minister Verwilghen het dan heeft over nieuwe elementen, dan begint het steeds meer te lijken op de processie van Echternach. Het zal nu nog trager gaan. Anderzijds dringt hij namens de federale overheid meer dan ooit aan op een spoedige ondertekening van het samenwerkingsakkoord met betrekking tot telecommunicatie of radio- en televisieomroepen. Ik reken erop dat u uw been nog stijver zal houden en het samenwerkingsakkoord helemaal niet zal tekenen zolang dit punt niet is uitgeklaard.

Wat gaat u doen als de radiozenders beslissen om hun vermogens in Vlaanderen op te drijven? Niets houdt hen tegen, want de 146 frequenties worden illegaal bezet. Niemand wenst dat ze uit de lucht worden geplukt. De grootste slachtoffers zouden dan de nieuwe landelijke commerciële zenders zijn. Hoe kan men de geschorste frequenties illegaal in de lucht houden en tegelijk van de anderen eisen dat ze zich houden aan alle specificaties, zowel qua technisch zendvermogen als frequentie of locatie van de zendinstallatie?

Of een en ander nu omschreven wordt als onbehoorlijk bestuur of onvoldoende motivatie van het arrest van de Raad van State, doet voor de sector zelf niet terzake. Vandaag is er rechtsonzekerheid. Een overheid die er niet in slaagt om in een land als België aan ondernemers als radiozenders en mediabedrijven rechtszekerheid te bieden, toont haar onkunde aan. Hier moet effectief werk worden gemaakt van de overheveling van bevoegdheden zoals afgesproken in

het regeerakkoord. Het hele domein van de telecommunicatie moet naar Vlaanderen worden overgeheveld.

Vlaanderen kiest terecht voor langlopende procedures, maar dat is precies waar Wallonië op wacht. Van de voorbije procedureslagen heeft Wallonië immers geen hinder of belemmeringen ondervonden. De Brusselse en Waalse zenders blazen de Vlaamse zenders weg, die zijn in Brussel amper te ontvangen. Ik trap hier nog maar eens een open deur in. De Vlaamse zenders worden aan de taalgrens gestoord. Ze halen hun comfortzone in het Vlaamse hinterland zelfs niet. In Antwerpen ontvang ik wel zonder problemen Energie, Contact voor Franstaligen en zo meer. De lokale Topradio of O Radio en andere radio's die een nieuwe frequentie hebben gekregen, raken storingsvrij nog geen 7 kilometer verder. Ik woon in Wilrijk en ik ontvang thuis met een draadje perfect Energie, een Franstalige zender, maar de Antwerpse zenders kan ik niet ontvangen. Dat is de situatie vandaag. De Franstaligen hebben er alle baat bij dat niets aan de situatie verandert.

De Franstalige zenders vinden dat ze overal in België tot aan de Nederlandse grens te horen moeten zijn. De Vlaamse zenders daarentegen mogen hooguit voor de lokale polder uitzenden. In Wallonië en Brussel is men daar erg blij mee, en Vlaanderen slaagt er niet in om de tanden te laten zien, ondanks uw goedbedoelde pogingen.

Tijdens mijn tournee van de afgelopen maand doorheen de Vlaamse media hoorde ik altijd weer dezelfde opmerking. Mensen hebben dikwijls zwaar geïnvesteerd naar aanleiding van het laatste frequentieplan. Zij zeggen dan dat de politiek het maar moet oplossen. Dat is dan misschien antipolitiek, maar het is een nuchtere vaststelling. Men kan vragen stellen bij het nieuwe frequentiewerk. Sommigen zeggen dat het prutswerk was, maar dat kan van het vorige ook worden gezegd. Marino Keulen heeft toch wel de kers op de taart gezet wat dat laatste betreft. U hebt het dossier nu in de schuif liggen. Het is een opstapeling geworden van aanpassingen en bricoleren.

Als het Vlaamse antwoord vandaag niet verder geraakt dan een oproep tot een constructief overleg, ben ik zeer verontrust. De VLD blaast immers tegelijk warm en koud en staat niet te trappelen om te helpen. Ik denk bijvoorbeeld aan de mogelijkheid om het BIPT terug op de sporen te krijgen of aan de overheveling van telecombevoegdheden. U weet

dat de overheveling niet morgen kan worden gerealiseerd.

Op 14 oktober 2005 zei u: ‘We kunnen niet toelaten dat onze Vlaamse radio’s blijvend gestoord worden.’ Bij het uitblijven van een politiek akkoord zou u samen met de omroepen alle mogelijke procedures opstarten om de Franstalige arrogantie in dit dossier te stoppen. Hebt u dat al gerealiseerd? Welke procedures zullen er samen met de omroepen worden opgestart? Aangezien het nu overduidelijk is dat men aan Franstalige kant niet wenst mee te werken, is het misschien een goed idee om andere samenwerkingsakkoorden eveneens te blokkeren? Dat is de werkwijze die in Wallonië geregeld wordt gehanteerd. Dat heet dan politieke moed. Een duidelijkere Vlaamse ‘njet’ kan misschien helpen. Ik roep op om nog koppiger te zijn. Er zijn nog andere samenwerkingsakkoorden waarin we het been stijf kunnen houden tot deze situatie wordt opgelost.

Welke acties hebt u al ondernomen, en welke resultaten heeft dat opgeleverd? Binnen welke timing ziet u dat opgelost? Welke stappen hebt u ondernomen sinds het arrest? Wordt het samenwerkingsakkoord, waarvan minister Verwilghen aandringt dat het met spoed zou worden ondertekend, ook daadwerkelijk ondertekend? Blijkbaar zijn alle partijen het daarover eens. Bent u bereid meer politieke druk uit te oefenen op de Franse Gemeenschap? Op welke manier? Hoe gaat u geschorste frequenties of radio’s enige vorm van rechtszekerheid bieden? Dat ligt politiek niet eenvoudig. Wat gebeurt er als bijvoorbeeld een klacht wordt ingediend tegen een radiozender die uitzendt op een geschorste of illegale frequentie en men aan de rechtbank vraagt om tot uitvoering van straf over te gaan? Wat gebeurt er dan?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Het Vlaamse frequentieplan dat sinds mei 2004 in werking is getreden, werd door de Raad van State geschorst. Het voordeel van een aantal jaren in dit parlement en deze mediacommissie te hebben rondgewandeld is dat men een betere kijk heeft op wat allemaal is gezegd over dit nieuwe frequentieplan. Op een bepaald ogenblik kwam voormalig mediaminister Van Mechelen aanzetten met het nieuwe frequentieplan. Dat werd toen ook door uw partij, mijnheer Verstrepen, verwelkomd. Zijn opvolger, minister Keulen, heeft het dossier met de steun van de administratie verder behandeld.

Mijnheer de minister, als ik het van nabij bekijk, stel ik vast dat u nu inderdaad een vergiftigd geschenk hebt gekregen. Vandaag is er immers een volledige impasse en chaos bij de radio’s en ook bij de telecomdiensten. Na het arrest van de Raad van State is onze positie wat verzwakt, maar de verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de voormalige mediaminister. Dat sterkt mij in mijn overtuiging dat aan de druk vanuit federale hoek om het samenwerkingsakkoord te tekenen moet worden weerstaan, tot er een definitieve oplossing uit de bus komt. Indien dat niet het geval is, zal onze fractie u niet steunen. Volgens ons kan de samenwerkingsovereenkomst onder geen beding worden goedgekeurd.

Deze impasse bevestigt nogmaals dat onze federale staatsstructuur niet werkt. De volledige regionalisering die u ook verdedigt, moet in 2007 absoluut worden gerealiseerd. Dat is een topprioriteit, ook vanuit economisch oogpunt. Deze zaak wint alsmaar aan economisch belang.

De heer Verstrepen heeft het al gehad over de hoorzitting met de heer Van Heesvelde van 26 januari 2006 in deze commissie (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 700/1). Ik had de indruk dat die ambtenaar een eerlijk verhaal heeft gebracht. We kunnen de verantwoordelijkheid niet afschuiven op het BIPT: de politieke wereld is verantwoordelijk. Zolang de politieke wereld het BIPT niet de nodige middelen geeft, kunnen we het BIPT niets verwijten. Dit is een echt communautair dossier. Hij zei terecht dat de toewijzing van de frequenties en de activiteiten van de technische werkgroep een zaak zijn van de politieke wereld.

Er is echter iets waar ik zwaar aan til. Als ik het arrest van de Raad van State goed lees, dan moet ik besluiten dat uw voorganger, geadviseerd door de administratie, zeer zware fouten heeft gemaakt. Men kan zich zelfs afvragen of de lokale radio’s – en de radio’s tout court – die er het slachtoffer van zijn, zich niet beter zouden beroepen op de burgerlijke aansprakelijkheidsprocedure. Dit arrest kan aanleiding geven tot schadeclaims. Ik kom daar nog op terug. Men vergelijkt te veel met de toestand in Wallonië. Men zegt dat daar de toestand vergelijkbaar is, en toch blijven de radiostations uitzenden alsof er niets aan de hand is. De waarheid ligt ergens in het midden. Het nieuwe frequentieplan van Wallonië, dat op zeven frequenties na was gecoördineerd met Vlaanderen, is nooit in de praktijk gebracht. Dat

staat in schril contrast met het Vlaamse frequentieplan.

Dat leidt ertoe dat alle Waalse radiozenders nog steeds legaal uitzenden volgens het oude schema. De toestand verschilt dus van die in Vlaanderen. Ik heb de indruk dat de juridische toestand verschilt: in Wallonië gebruikt men de radiofrequenties en vergunningen op rechtsgeldige wijze, terwijl de geschorste Vlaamse radiofrequenties nu aanleiding kunnen geven tot een klacht of vraag tot intrekking van de vergunning vanuit Wallonië. Dat laatste zou bij ons de toestand onhoudbaar maken. In Wallonië staat men inzake rechtszekerheid iets sterker dan bij ons.

Het ontbreken van het samenwerkingsakkoord brengt ons aan de rand van een chaos inzake telecommunicatie. Op internationale colloquia vragen grote media-investeerders zich openlijk af of ze nog in België en Vlaanderen moeten investeren, in het licht van de rechtsonzekerheid. Ik wil echter duidelijk zijn: ik wil niet dat de samenwerkingsovereenkomst wordt ondertekend. Ik geloof niet meer in nieuwe vergaderingen en onderhandelingen. We zijn daar al 15 of 20 jaar mee bezig. Minister Weckx is daar al mee begonnen. De Franstaligen willen niet.

Hoe komt dat? Het belangrijkste knelpunt is Brussel. Als dat probleem kan worden opgelost, verbetert de toestand bij ons onmiddellijk en kunnen een aantal secundaire problemen onmiddellijk worden opgelost. Ik heb contacten gehad met Franstaligen. Voor hen is de toestand in Brussel niet bespreekbaar als de voorgestelde oplossing hun luistercomfort binnen de ring zou beperken. Dat is de realiteit.

De wensen qua ontvangstkwaliteit van de Franstalige zenders zouden opgelost kunnen worden en misschien zou dit ook tegemoetkomen aan de Vlaamse verzuchtingen, als de Brusselse zenders niet meer te ontvangen zijn in Gent of Antwerpen. De vraag is echter of daartoe de wil bestaat langs Franstalige zijde.

Ik ben ervan overtuigd en ik heb dit ook technisch laten uitwerken, dat als de zendmasten in de nabijheid van de noorderring zouden worden geplaatst, er al veel zou worden opgelost. Ik denk dan aan drie masten met vijftien tot achttien hoogvermogen zenders. De Franstaligen en Vlamingen in Brussel zouden op die manier rustig hun eigen zenders kunnen beluisteren.

Dit brengt natuurlijk een investering met zich mee. Voor de krachtige zendmast van Q-Music in Sint-Pieters-Leeuw zou men bijvoorbeeld op een eenvoudige wijze de uitstraling naar het zuiden, richting Charleroi, kunnen wijzigen als teken van goodwill naar de Franstaligen. Ik heb laten becijferen dat een nieuwe inplanting van dergelijke zendmasten een totale investering zou vragen van ongeveer 1,5 miljoen euro. Dit zou elk station ongeveer 100.000 euro kosten. Bent u bereid om dergelijk alternatief voor te leggen aan de Franstaligen tijdens het overleg?

Als er geen schot in de zaak komt, is er nog een alternatief dat ik jaren geleden al lachend eens heb aangehaald tijdens een actuele vraag – nu zeg ik het niet meer al lachend en meen ik het serieus. Vlaanderen heeft een machtig wapen, namelijk de grote zendmast in Sint-Pieters-Leeuw met de zendvermogens van de VRT. Als de Franstaligen hardhorig blijven en alles blijven blokkeren, dan kunnen we de VRT vragen om de knop eens open te draaien. Dat zou voor gevolg hebben dat er geen enkele Franstalige zender meer te horen is in het Franstalige landgedeelte. Er zou complete etherchaos heersen. Het wordt tijd om in te grijpen, want ik heb er geen zin in om over 4 jaar nog steeds dezelfde vragen te moeten stellen.

Dit is de politieke verantwoordelijkheid van iedereen, met minister Verwilghen op kop. Ik heb de verslagen van de interpellaties in de Kamer gelezen, en u bent de kop van Jut in Wallonië. Minister Verwilghen heeft niet de minste moeite gedaan om u te verdedigen. Hij is voor mij geen Vlaming, hij komt niet op voor zijn zaak en instelling. Hij doet geen moeite om te onderhandelen. Hij doet eigenlijk niets: hij zit daar en wacht tot alles verrot. Hij moet uit zijn pijp komen, want dit is een communautair dossier en hij moet zijn Vlaamse tanden tonen.

Mijnheer de minister, welke gevolgen heeft het arrest van de Raad van State inzake sancties en intrekking van de vergunning van betrokken radio-omroepen? Als er individuele klachten komen vanuit Wallonië om bepaalde vergunningen in te trekken, kan dit dan worden geweigerd? Ik heb ook een vraag over de rol van het VCM dat een onafhankelijk orgaan is en misschien gaat optreden. Laat me duidelijk zijn dat ik hoop dat ze dat niet doen. Ik heb via Belga vernomen dat u naar aanleiding van dit arrest verdere procedures zult inzetten. Welke initiatieven kunt u nog nemen om de rechtszekerheid van de commerciële en lokale radio's te vrijwaren?

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik volg de analyse van de heren Verstrepen en Decaluwe over de evolutie van het dossier. Er is inderdaad geen samenwerkingsakkoord afgesloten. Net op het op moment dat het zou worden getekend, kwam het vernietigende arrest van de Raad van State.

Onze Vlaamse ministers hebben geprobeerd een frequentielandschap uit te bouwen dat aanvaardbaar is voor vele partijen. Er is echter duidelijk politieke onwil bij de Franstaligen. Ik neem het niet dat hier zo over minister Verwilghen wordt gesproken. Hij is een federale minister die beide landsgedeelten moet aanhoren. Ik kan u verzekeren dat hij echt wel zijn best heeft gedaan om tot een vergelijk te komen. Zonder samenwerkingsakkoord kon hij inhoudelijk echter niets doen. Hij heeft geprobeerd om de partijen samen te brengen en tot een akkoord te komen, maar dat is helaas niet gelukt. Het resultaat is een vreselijke impasse. De vraag is inderdaad hoe we daar zullen uit raken. Zal dit nog jaren duren, of zullen we proberen om zo snel mogelijk tot een oplossing te komen?

Ik hoor de heer Decaluwe ervoor pleiten om het samenwerkingsakkoord niet te tekenen, maar volgens mij leggen we daarmee de strop rond onze eigen nek. We moeten daarin voorzichtig zijn. We weten inderdaad dat de toestand in het radiolandschap chaotisch is. Ik vraag me dan ook af wat er zal gebeuren als bepaalde radio's zeggen dat ze hun voeten zullen vegen aan de bestaande situatie, omdat de regeling toch verworpen is. Kunnen wij dan nog ingrijpen? Zullen radio's die geen licentie hebben gekregen dan het initiatief nemen om terug uit te zenden met als argument dat er toch geen wettelijke basis is?

We bevinden ons in een pijnlijke situatie. Zolang we het samenwerkingsakkoord niet tekenen, is er niet enkel een probleem in de telecomsector: de weigering draagt er ook toe bij dat we niet kunnen voldoen aan de Europese verplichting om voor een effectief toezicht te zorgen. Hoe kunnen we deze houding verzoenen met het beleid dat de Vlaamse Regering wil voeren: het bevorderen van de investeringen, zorgen voor een maximale jobcreatie en streven naar het zo correct mogelijk nakomen van de Europese verplichtingen?

De heer Carl Decaluwe: Dat geldt ook voor Wallonië.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik weet het.

Getuige hiervan zijn trouwens de verschillende initiatieven die de Vlaamse overheid hierover de afgelopen maanden heeft genomen. Ik blijf me afvragen hoe we uit deze impasse kunnen geraken.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw Hermans, ik ben een beetje verbaasd. Verdedigt u nu minister Verwilghen? Zegt u nu dat we het samenwerkingsakkoord, dat de Franstaligen ons door de strot willen duwen, zonder meer moeten tekenen?

Mevrouw Margriet Hermans: Niet zo maar, daarover moet worden onderhandeld. Ik kan u wel zeggen dat er zonder ondertekening niets zal gebeuren.

De heer Jurgen Verstrepen: De VLD is dus bereid om die pil te slikken?

Mevrouw Margriet Hermans: De overheid kan natuurlijk het been stijf blijven houden. Blijkbaar is minister Verwilghen bereid om een deel van die pil te slikken. Ik vind het soms ook moeilijk aanvaardbaar. Ik kan me echter voorstellen dat het niet makkelijk is voor iemand die dagelijks wordt geconfronteerd met de politieke onwil van de Franse Gemeenschap.

Mevrouw Marijke Dillen: U legt hier merkwaardige verklaringen af.

Mevrouw Margriet Hermans: Dat is niet waar.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: De stelling van mijn partij en van mijn fractie is duidelijk: het samenwerkingsakkoord kan niet worden getekend zolang dit probleem niet is opgelost.

De heer Dany Vandebossche: Er wordt hier nogal met de spierballen gerold. Dat heeft waarschijnlijk te maken met het ochtendlijke uur.

Mijn houding over het samenwerkingsakkoord is dezelfde als die van de heer Decaluwe: we moeten eerst het probleem over het frequentieplan oplossen. Er is echter een grote moeilijkheid. Degenen die gehoord hebben wat de heer Van Heesvelde hier tijdens de hoorzitting heeft gezegd, weten in welke moeilijke situatie het BIPT zich bevindt en hoe moei-

lijk de etherpolitie het heeft om binnen de huidige stand van de wet- en decreetgeving te werken. Het instituut wordt grotendeels vleugellam gemaakt.

Ik weet nog niet goed wat ik moet denken van het arrest. Ik weet niet wat op juridisch vlak de situatie is van de betrokken radio na een schorsing van de Raad van State. Daarover is trouwens nog geen uitspraak ten gronde gedaan. Dat is een moeilijke kwestie. Als we hier zeggen dat we de zender in Sint-Pieters-Leeuw zullen opendraaien, dan zal aan de andere kant echter hetzelfde gebeuren. We zullen dan tot de conclusie komen dat we geen ontvangst meer hebben. Dat is misschien ook nog een oplossing.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb aandachtig geluisterd. Mevrouw Hermans, ik stel vast dat de VLD hier een totaal geïsoleerde positie inneemt, die schadelijk is voor de lokale radio's, voor de regionale radio's, voor de VRT, voor Q-Music, voor 4FM.

Ik wil het samenwerkingsakkoord ondertekenen, maar wel onder voorwaarden. Er moet een omvattende oplossing worden gevonden. Als we nu toegeven aan de federale druk en tekenen, dan is er geen KB over de etherpolitie, geen effectieve controle op de storingen. Daarenboven moeten we ook rekening houden met het arrest nr. 153.065 van de Raad van State van 21 december 2005, waardoor er geen zekerheid meer is over het frequentieplan.

We zouden een heel grote fout maken als we het akkoord ondertekenen. Wat u nu voorstelt, wijkt volledig af van wat u tot nu toe hebt verdedigd. Het wijkt ook af van de – gelukkig – eensgezinde houding van de Vlaamse partijen.

Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst ingaan op het probleem van het schorsingsarrest. Het vormt immers een belangrijk onderdeel van de interpellatie, vragen en opmerkingen. De RTBf, de NV Inadi – de Franstalige radio-operator Bel RTL – en de Franse Gemeenschap hebben op 23 december 2003 bij de Raad van State een vordering tot schorsing ingediend tegen het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003 aangaande de opstelling van het frequentieplan – ik bespaar u de officiële titel van dat besluit. Pas 2 jaar later werd daar een uitspraak over gedaan. Dat is op zich al opmerkelijk. De schorsingsprocedure is er net om dringende zaken af te handelen en te ver-

mijden dat een uitspraak ten gronde lang op zich laat wachten.

De partijen voerden hoofdzakelijk aan dat het besluit van 18 juli 2003 een aantal frequenties toekent die storingen zouden veroorzaken voor radio's uit de Franse Gemeenschap, onder meer de RTBf en Bel RTL. Er werd beweerd dat die frequenties nooit door de Franse Gemeenschap zouden zijn aanvaard bij de voorafgaande coördinatieprocedure.

Bij arrest van 21 december 2005 is de Raad van State gedeeltelijk ingegaan op deze vordering en heeft hij een aantal frequenties geschorst. Het arrest schorst 144 van de 365 frequenties uit het frequentieplan. In de lijst van de Raad van State staan 146 nummers, maar nummer 139 ontbreekt en de frequentie onder nummer 174 is niet in het Vlaamse frequentieplan opgenomen. Het gaat hier over de 16 frequenties van Q-Music, de 27 frequenties van 4FM, de 28 frequenties van de vijf particuliere regionale radio-omroepen en 73 frequenties beneden de frequentie 104.9 zoals toegewezen aan de particuliere lokale radio's.

De lijst van 144 frequenties bevat ook 6 frequenties die in de praktijk niet worden gebruikt door radio-omroepen. Het arrest heeft dus gevolgen voor 138 van de 365 frequenties, dat is 37,8 percent.

De Raad van State stelt dat er voor een aantal frequenties die door de tegenpartijen in deze zaak werden betwist, geen coördinatie is geweest. De uitspraak van de Raad van State is betwistbaar. Daar zijn een aantal argumenten voor. Ten eerste vermeldt het arrest vijf hoogvermogenfrequenties die als gevolg van de toepassing van het Plan van Genève van 1984 werden toegewezen aan de Vlaamse Gemeenschap en waarvoor geen coördinatie vereist was.

Ten tweede werd tegen 21 van de geschorste frequenties nooit bezwaar ingediend door de Franse Gemeenschap, enkel door de RTBF. De Franse Gemeenschap heeft wel beroep aangetekend bij de Raad van State die zich beroept op het KB van 10 januari 1992, artikel 2, 2e lid, ten derde, waarin staat: 'De geraadpleegde Belgische organismen dienen hun akkoord of hun eventuele bezwaren behoorlijk gemotiveerd aan de regie mee te delen binnen een maximale termijn van 2 maanden. Bij een gebrek aan antwoord binnen deze termijn worden ze verondersteld hun akkoord te betuigen.' De genoemde Belgische organismen zijn de andere gemeenschappen, dus niet de RTBF, de VRT of om het even welke andere

radio, en de Regie der Luchtwezen. Voor het buitenland betreft het de buitenlandse administraties.

De Franse Gemeenschap heeft tegen 21 van die frequenties nooit bezwaar ingediend en heeft de 2 maanden laten voorbijgaan. Zij kan nu in een bezwaar niet meer beweren dat daar geen akkoord over bestaat, want volgens het KB waarop de Raad van State zich beroept, is er een akkoord bij gebrek aan een reactie binnen de 2 maanden.

Ten derde schorst het arrest 10 frequenties die werden gecoördineerd ter bescherming van een RTBF-frequentie die intussen vernietigd is.

De Raad van State blijkt in dit arrest op diverse punten ook niet consequent te zijn met vorige rechtspraak. Ik heb hier twee arresten van dezelfde gemengde kamer, de vijfde kamer van de Raad van State. In het eerste arrest met nummer 82.752 van 7 oktober 1999 staat dat de geldigheid van het KB waarop diezelfde kamer zich baseert, betwistbaar is. Diezelfde kamer doet geen uitspraak, maar zegt op 7 oktober 1999: 'De debatten worden heropend. Het door de auditeur-generaal aangestelde lid van het auditoraat wordt ermee gelast de wettigheid van het KB van 10 januari 1992 te onderzoeken en daarover een aanvullend verslag op te stellen.'

Het argument dat werd ingeroepen voor de Raad van State, nota bene door de Franse Gemeenschap, was dat dit KB is uitgevaardigd door een ontslagnemende regering en dus ongeldig is. De Raad van State, zelfde kamer, vond in 1999 dit argument ernstig genoeg om geen uitspraak te doen en vorderde om een verslag te laten opstellen door de auditeur. In het arrest van 2005 staat nog altijd geen verslag van de auditeur over de wettigheid van dit KB.

In het tweede arrest van dezelfde gemengde kamer, met nummer 130.473 van 20 april 2004 staat: 'De debatten worden heropend. Het door de auditeur-generaal aangestelde lid van het auditoraat wordt ermee gelast een onderzoek in te stellen naar de wettigheid van het KB van 10 januari 1992 (...) alsmede naar de gegrondheid van de nog onderzochte middelen.'

Het argument was dat er drie elementen van betwisting waren ingeroepen. Een, het is een KB dat werd uitgevaardigd door een ontslagnemende regering. Twee, het is gebeurd enkel op voordracht van één minister, en niet mede van de minister die bevoegd is

voor omroep. Drie, de compatibiliteit van dit KB met een Europese richtlijn wordt in vraag gesteld.

Op basis van deze drie argumenten heeft de vijfde kamer van de Raad van State beslist geen uitspraak te doen, maar te wachten op een verslag van het auditoraat over de wettigheid van het KB. Wij wachten tot op heden nog altijd op dat verslag.

De vorige en de huidige regering hebben dit dossier nooit licht opgevat. Ze waren van oordeel dat over het Vlaamse frequentieplan wel een volledig akkoord bestond met de Franse Gemeenschap. Dat werd ook bevestigd door het BIPT, waarvan ik twee brieven heb gekregen over het Vlaams frequentieplan, respectievelijk op 12 juni en 20 augustus 2003. De eerste is gericht aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de tweede aan de Vlaamse Regering, ter attentie van minister Keulen. Beiden zijn getekend door de heer Van Heesvelde. In verband met de internationale coördinatie lees ik in de eerste brief het volgende: 'Wat het BIPT betreft, is de internationale coördinatie afgerond, op een aantal hangende problemen na, die blijkbaar nu zouden zijn opgelost.' Over de nationale coördinatie, waarover het hier gaat, staat er: 'Alle ingediende aanvragen werden onderworpen aan de procedure conform artikel 2 van het KB van 10 januari 1992.'

Verder gaat het over de gedetailleerde technische akkoorden: 'Deze akkoorden zouden ervoor moeten zorgen dat de frequentieplannen in de drie gemeenschappen met elkaar gealigneerd zijn. Het is in elk geval zo dat het BIPT oordeelt dat de procedure conform artikel 2 van het omstreden KB voor deze zenders momenteel afgesloten is. Met andere woorden, het BIPT is niet van oordeel dat er voor deze zenders nog bijkomende stappen door het BIPT ondernomen kunnen worden binnen de ons door het KB toegekende bevoegdheden.'

In de tweede brief, gericht aan mijn voorganger minister Keulen, wordt verwezen naar de vorige brief van 12 juni, waaruit wordt geciteerd wat ik zonet heb voorgelezen: 'Uit ons schrijven van 12 juni wordt de volgende passage geciteerd: "Het is in elk geval zo dat het BIPT oordeelt dat de procedure conform artikel 2 van het omstreden KB voor deze zenders momenteel afgesloten is. Met andere woorden, het BIPT is niet van oordeel dat er voor deze zenders nog bijkomende stappen door het BIPT ondernomen kunnen worden binnen de ons door het KB toegekende bevoegdheden".' Hier herhaalt het BIPT dus in een brief aan de

minister wat het al geschreven had aan het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Verder staat er: 'De situatie werd bovendien nog bijkomend toegelicht in onze brief van 29 juli 2003. Het BIPT is de mening toegedaan dat de stand van zaken betreffende de coördinatie van het nieuwe Vlaamse frequentieplan derhalve duidelijk is.' In die omstandigheden kan niet worden gezegd dat er over één nacht ijs is gegaan. Het BIPT zegt zelf dat de procedures afgesloten zijn, op enkele hangende problemen na. Dat weten we trouwens. In het fameuze Overlegcomité van 29 november 2002 is er over de frequentieplannen een akkoord bereikt, op 9 frequenties na.

Ik lees in de notificatie van het Overlegcomité van 29 november 2002 het argument dat onze advocaat in deze procedure telkens gebruikt heeft. Er zijn brieven van het BIPT, er is overleg geweest, en er is op het hoogste niveau met alle regeringen, zowel de federale als die van de gemeenschappen, een akkoord gesloten. Dat akkoord luidt als volgt: 'Het comité hecht zijn principiële goedkeuring aan de voorgestelde radiofrequentieplannen onder de opschortende voorwaarde van een laatste verificatie door de Franse Gemeenschap van de 9 frequenties in bijlage, teneinde na te gaan dat ze een optimale dekking van Brussel verzekeren. Ingeval van problemen zal het dossier opnieuw worden voorgelegd aan het Overlegcomité.'

Het Overlegcomité zegt dus dat er over de frequentieplannen een akkoord is op 9 frequenties na, waarvoor de Franse Gemeenschap zich het recht voorbehoudt om na te gaan of er in Brussel een optimale dekking verzekerd is. Als de Franse Gemeenschap problemen vaststelt, laat ze dat weten aan het Overlegcomité. Nu wordt geprobeerd alles weer te openen, maar tot aan de laatste discussie heeft de Franse Gemeenschap het Overlegcomité niet opnieuw gewezen op problemen met die 9 frequenties voor wat de dekking van Brussel betreft.

Zelfs als dat wel het geval zou zijn, dan nog lees ik als jurist dat er een akkoord was op 29 november 2002, behalve over 9 frequenties. Het is evident dat de Vlaamse Regering die 9 frequenties niet heeft opgenomen in haar frequentieplan. Het is dus altijd onze stelling geweest dat er een akkoord was.

In het Overlegcomité werd geen enkele Vlaamse frequentie meer betwist. De Vlaamse Gemeenschap had in haar frequentieplan zelfs rekening gehouden

met alle beperkingen en bezwaren van de Franse Gemeenschap, net om vooruitgang te boeken. We hebben ons altijd heel soepel opgesteld ten aanzien van de bezwaren van Franstalige zijde, die eigenlijk politiek van aard zijn. Wij bekijken het dossier technisch vanuit het oogpunt van goed bestuur en zijn uit op een goede ordening van ons frequentieplan. Aan Franstalige zijde wordt de zaak echter politiek bekeken, en niet technisch. Technisch gezien kunnen we met een beetje goede wil door dit dossier geraken, zeker aangezien er een formeel akkoord was en sindsdien de problemen niet groter zijn geworden.

Om een volledige oplossing te bereiken, heeft de Vlaamse Gemeenschap in de laatste 13 dossiers de eigen resterende bezwaren en aanvragen ingetrokken en de bezwaren van de Franse Gemeenschap aanvaard. In de notificatie is dan ook te zien dat er geen opmerkingen meer zijn van de Franstaligen op het Vlaams frequentieplan. Alleen voor die 9 frequenties wordt nog voorbehoud gemaakt. De opschortende voorwaarde dat de dekking in Brussel onderzocht moet worden, staat er in, maar daar staat ook bij dat de Franse Gemeenschap, van zodra ze het onderzoek heeft gedaan, het Overlegcomité zal inlichten. Dat is niet gebeurd. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

Er is geen datum voor bepaald. U mag er toch van uitgaan dat iedereen begaan is met een goede ordening van de ether en dat dit zal gebeuren. Zelfs als er een datum was afgesproken en de Franstaligen dit onderwerp hadden geagendeerd, dan nog zou dat geen invloed hebben op het frequentieplan van de Vlaamse Regering. Het Brusselse voorbehoud slaat immers niet op dat frequentieplan, maar op de dekking van Brussel door Franstalige radio's.

Ik wens dus de procedure verder te zetten. Ik heb daartoe de opdracht gegeven, na overleg met het kabinet, de administratie en onze advocaat. We hebben dat aan de Raad van State laten weten. We zullen op het gepaste moment onze memorie met al onze argumenten indienen.

Het arrest heeft vanzelfsprekend geen enkel gevolg voor de Vlaamse radio's die gebruik maken van frequenties die door dit arrest niet zijn geschorst. Het besluit van 18 juli 2003 blijft voor die frequenties volledig van kracht, en dat geldt ook voor de erkenningen die op basis daarvan zijn uitgereikt. Voor de Vlaamse radio's die gebruikmaken van frequenties die door dit arrest werden geschorst, vervalt in prin-

cipe, op voorlopige basis, de rechtsgrond om verder te kunnen uitzenden. Het besluit zelf verdwijnt niet uit het rechtsverkeer, maar de verdere toepassing ervan vervalt gedeeltelijk. De erkenningsbeslissingen voor de radio's met uitzendingen op een van de betrokken frequenties, de rekeningen en de basis van de erkenningen zelf worden hierdoor niet aangetast.

De schorsingen van de vergunningen impliceren niet dat andere radio's zonder erkenning ongestraft kunnen uitzenden, buiten de in het frequentieplan vastgelegde frequenties kunnen gebruiken of hun zendvermogen onbeperkt kunnen opdrijven. De schorsing heeft evenmin tot gevolg dat voor de getroffen frequenties automatisch de situatie van voor het besluit van 18 juli 2003 opnieuw geldt. De uitgereikte erkenningen en zendvergunningen zelf, als individuele administratieve rechtsbeslissingen, werden niet geschorst of vernietigd: de rechtstoestand die daardoor totstandkwam, blijft gelden.

Het VCM is een onafhankelijke instantie, de decreetgever heeft dat zo gewild. Ik spreek me niet uit over zijn werking, alleen zeg ik dat het VCM niet bevoegd is om radio's uit de ether te halen. Het VCM kan wel boetes en administratieve sancties zoals schorsingen opleggen. Het BIPT kan wél zenders uit de ether halen. Ik spreek me niet uit over het optreden van het BIPT. Alleen stel ik samen met u vast dat aan Franstalige kant, waar sinds 2004 een totale schorsing geldt, het BIPT niet optreedt en geen radio's uit de ether haalt.

Ik heb het gevoel dat het BIPT de klachten die we hebben ingediend niet ernstig neemt. Ik heb het integrale verslag van de hoorzitting van 26 januari 2006 nog niet gezien, maar het BIPT moet toch beseffen dat het om ernstige storingen gaat. Iedereen kan dat in Brussel vaststellen. In Brussel kan men de VRT-radio's slechts met wisselend succes beluisteren. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat het BIPT terzake niet ernstig optreedt. De voorzitter van het BIPT zou hebben gezegd dat er nood is aan een KB over de etherpolitie zonder dat de bevoegdheden van de gemeenschappen worden geschonden. Dat klopt niet, want in het overlegcomité is bedongen dat er een KB over de etherpolitie moet komen waarbij de gemeenschappen hun akkoord voor het optreden van die etherpolitie niet moeten geven. Het optreden van de etherpolitie moet worden gemeld aan de gemeenschappen, maar die etherpolitie kan optreden zonder het akkoord van de gemeenschappen. Ik ben een voorstander van zo'n aanpak.

Ik ben het ook niet eens met de opvatting van minister Verwilghen die door mevrouw Hermans schijnt te worden gedeeld. Volgens dat standpunt zouden wij nu na het schorsingsarrest het samenwerkingsakkoord moeten ondertekenen. Ik wil dat er een globale regeling komt met waarborgen voor de etherpolitie en een afdwingbare coördinatie. Als ik als jurist de coördinatie overschouw en de brieven van het BIPT en het verslag van het Overlegcomité van 29 november 2002 lees, dan vraag ik me af wat er nog meer nodig is om een akkoord te bereiken. Als men dan opnieuw naar de Raad van State stapt om een schorsing te vragen, dan neem ik dat niet. Ik wil dat er rechtszekerheid komt, met een wetgeving die door iedereen wordt nageleefd. Het is juist dat er nadelige aspecten voor Vlaanderen aan vastzitten, maar nu is er nood aan een globaal akkoord. Ik zeg dat publiek en ook in mijn informele contacten met het federale niveau en de Franse Gemeenschap.

Op wetgevend vlak zitten we in een impasse. De federale BIPT-wet is door het Arbitragehof gedeeltelijk vernietigd omdat er niet is overlegd. Het decreet van 7 mei 2004 van minister Keulen is ook gedeeltelijk vernietigd omdat er niet is overlegd. We hebben beroep aangetekend tegen het decreet op de omroep van de Franse Gemeenschap, omdat er geen overleg is gepleegd. Op wetgevend vlak zitten we dus in een impasse. Er zijn problemen voor alles wat te maken heeft met telecom én met omroep, zegt het Arbitragehof. Het Arbitragehof houdt daarin een constante lijn aan: er moet overleg zijn.

We zitten ook in een impasse wat de etherpolitie betreft. Wij hebben altijd gezegd dat er een afdoende regeling moet komen voor die etherpolitie. Het volstaat niet om plannen te maken als ze niet worden nageleefd. Dat is de boodschap die wij de hele tijd geven aan onze lokale radio's; dat is ook de boodschap die we geven aan de VRT. We moeten dit probleem op een ordentelijke manier oplossen. Ik wil hier wel aan toevoegen dat ik begrip heb voor diegenen die het hier echt van op hun heupen beginnen te krijgen. Ik heb tijdens de onderhandelingen in het Overlegcomité gezegd dat het niet voldoende is dat het BIPT de rol van etherpolitie uitvoert op basis van artikel 15 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. Het BIPT kan dat doen, het begint daar nu ook mee op ons aandringen, maar daar kan nog veel kritiek op worden geleverd, onder andere op het feit dat er nog niet wordt opgetreden. Zelfs indien het BIPT dit efficiënt zou doen, kan het alleen een controle uitvoeren op schadelijke storin-

gen. Er is een KB nodig voor zenders die uitzenden zonder vergunning en voor zenders die uitzenden met miskenning van de vergunning. Na onderhandelingen hebben we bekomen dat daarvoor een KB zal worden gemaakt.

Mevrouw Hermans, in het Overlegcomité werd overeengekomen dat er een KB moest komen tegen juni 2005. Het akkoord was dus dat er een KB moest komen tegen juni 2005 waarin het BIPT kon optreden zonder het akkoord nodig te hebben van de gemeenschap.

Ik ben het eens met de interpellanten, die zeggen dat dit volledig een Vlaamse bevoegdheid moet worden. In het huidige systeem kan er echter slechts efficiënt worden gewerkt als het BIPT niet afhankelijk is van een akkoord van de Franse Gemeenschap vooraleer er een controlemaatregel kan worden genomen. Nu gebeurt er in de praktijk immers niets. Dat klinkt misschien hard, maar het is de realiteit.

Dat KB is er dus niet. Ook op dat vlak zitten we in een impasse. De federale minister laat zelfs weten dat we dan maar een samenwerkingsakkoord zonder KB moeten hebben. Nochtans zijn we overeengekomen dat dat KB er wel moet zijn. Ik vind dat er wel een KB moet zijn.

Een derde impasse is die van de frequentieproblematiek. Aan Franstalige kant is het een chaos. Er zijn Franstalige arresten, van Franstalige hoven van beroep, die letterlijk schrijven dat de publieke orde in de Franse Gemeenschap verstoord is, omdat daar geen ordening is van het etherlandschap. Het frequentieplan is, zoals gezegd, in zijn geheel geschorst sinds 2004. Daar wordt dus momenteel zonder vergunning uitgezonden. De CSA laat zelfs toe dat dit gebeurt, omdat er eigenlijk geen omvattende regeling is.

Wij hebben sinds 21 december 2005 dus inderdaad een bijkomend arrest van de Raad van State, dat ons frequentieplan gedeeltelijk schorst, naar mijn aanvoelen ten onrechte. We gaan dus met volle overtuiging de procedure ten gronde voortzetten, met de argumenten die ik u heb gegeven en die volgens mij op het eerste gezicht ook gegronde argumenten zijn. Uiteraard zal de Raad van State, vijfde kamer, daarover overleg moeten plegen.

Ik vind dat er nu een omvattende regeling moet komen. Ik heb gezegd, zowel publiek als informeel,

als gisteren op het Overlegcomité, dat ik een regeling wil waarbij iedereen gelijk oversteekt, eindigend met de ondertekening van een samenwerkingsakkoord. Gelijk oversteken betekent dat er langs de drie kanten akkoord wordt gegaan met de wetgeving. Wij gaan akkoord met de federale wetgeving, de federale overheid laat haar bezwaar vallen tegen ons VRM-decreet en tegen ons hersteldecreet, dat het vernietigde decreet van 7 mei 2004 moet repareren. Wij gaan dan ook akkoord met het omroepdecreet van de Franse Gemeenschap. Ik zeg wel dat er slechts een akkoord is als er een akkoord is over het geheel. We moeten de impasse dus op wetgevend vlak doorbreken.

We moeten ook een akkoord hebben over de etherpolitie. In het Overlegcomité is overeengekomen dat de federale minister ervoor zal zorgen dat het BIPT optreedt op basis van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. Het BIPT kan nu optreden op basis van artikel 15 van de wet. Dat gebeurde niet of onvoldoende, het is daar nu zeer laattijdig mee begonnen. Het BIPT laat weten dat er geen of weinig storingen zijn. Welnu, iedereen hier in deze commissie kent het terrein – sommigen onder u kennen het beter dan ik – en weet dus ook dat er wel degelijk storingen zijn. Wat ik weet, wat ook al mijn collega's in de Vlaamse Regering weten, is dat we hier in Brussel onze eigen publieke omroep, de VRT, niet kunnen ontvangen op de FM-band. Er zijn constant storingen. De ontvangst is ook afhankelijk van hoe de antenne wordt gedraaid en van het feit of er iemand voor de radio staat of niet. Kortom, het is gewoon een schandelijke toestand, die niet door de beugel kan. Er moet dus een regeling komen voor de etherpolitie. Ik sta erop dat dit KB er ook komt.

Er moet ook een oplossing komen voor de frequentieproblematiek. Aan Vlaamse zijde sta ik erop dat we het akkoord van 29 november 2002 als uitgangspunt nemen. Ondertussen hebben we al een frequentieplan opgesteld, dankzij de mensen van onze administratie, onze directeur-generaal en onze ingenieurs, die daar een hele zomer aan hebben gewerkt. De Franstaligen hebben dat niet gedaan, ze hebben nog altijd geen voorstel ingediend.

Mijn eerste contact met mijn collega-minister Lanaan vond plaats op 2 februari 2005, ongeveer een jaar geleden. Ze heeft toen gezegd dat ze ons heel snel een nieuw frequentieplan zou bezorgen, zodat we uit de impasse zouden kunnen geraken, maar dat plan hebben we nog altijd niet. Wel zijn er ondertussen, van

de 9 zenders waarover in het Overlegcomité van 29 november 2002 voorbehoud werd gemaakt, 5 weggevallen na de onderhandelingen. Er werden echter ook alweer 6 zenders toegevoegd uit het Brusselse. We hadden dus progressie gemaakt, er waren slechts 4 zenders waarover geen akkoord bestond voor Brussel, maar nu hebben ze er eigenlijk nog alle Brusselse zenders waarbij voorbehoud wordt gemaakt aan toegevoegd. Ik heb daar geen akkoord over gegeven.

We houden vast aan de naleving van het akkoord van 29 november 2002. Ik heb wel gezegd dat ik bereid ben om te praten over een omvattende regeling van de wetgeving, van de frequentieproblematiek en van de etherpolitie. Ik ben tegen een gedeeltelijk akkoord omdat we dan het probleem nooit zullen oplossen. We zouden dan ook enorme schade toebrengen aan onze radio's.

Ondertussen is bij ons het landschap geordend en zijn de vergunningen verleend. We kennen allemaal het succesverhaal van de commerciële landelijke omroepen. Al hun frequenties zijn door het arrest van 21 december 2005 geschorst. We kunnen het niet maken dat de rechtsonzekerheid blijft bestaan. We moeten op korte termijn een oplossing vinden.

Ik heb voorgesteld om de hele problematiek samen te behandelen. Ik heb het dan over de wetten, een KB voor de etherpolitie en een akkoord over de coördinatie van de frequenties. Wat mij betreft, kan dat gebeuren op basis van het KB van 1992. Dat KB wordt betwist. Ik sta echter open voor gelijk welke procedure. Dat is ook niet moeilijk: het BIPT beschikt immers over onze volledige database die tijdens de zomer nog eens volledig is geactualiseerd. Het is perfect geweten wat onze frequenties zijn. Als er een akkoord wordt bereikt, dan kunnen we dat ook heel snel aan de Raad van State laten weten.

Ik heb ook gezegd dat ik bereid ben te praten over een frequentie op DAB voor de RTBf, zodat die zender in heel Vlaanderen digitaal kan worden ontvangen. De Franstaligen moeten er dan natuurlijk ook voor zorgen dat omgekeerd hetzelfde gebeurt. Als Vlamingen naar de Ardennen gaan, moeten ze daar dan ook de VRT kunnen ontvangen.

Ik weet ook dat DAB nog niet sterk is verspreid, maar steeds meer automerken beginnen te werken met dat systeem. Op die manier wordt de mogelijkheid geschapen om op het hele grondgebied de publieke omroep te beluisteren. Het is ook in ons belang om uit de impasse te geraken.

Als we een akkoord bereiken over de drie punten, ben ik uiteraard bereid het samenwerkingsakkoord te ondertekenen.

Aan leden van partijen die ook in het federale parlement in de meerderheid zitten, vraag ik hun federale collega's duidelijk te maken dat dit een zeer logisch, een zeer redelijk standpunt is, waar we ook niet van kunnen afwijken. Ik ben niet bereid om terug te komen op dat frequentieplan, om de radio's die op basis daarvan uitzenden, in de onzekerheid te brengen. Er werden commerciële engagementen aangegaan. We gaan nu niet aan Q-Music en 4FM zeggen dat het afgelopen is, dat het plan maar voor de grap was.

Ik daag u uit om mijn standpunt te weerleggen omdat het onredelijk zou zijn. We kunnen ook niet voor minder gaan. We hebben een ordening doorgevoerd. Er is geen enkel beschaafd land waar dat niet gebeurt. Ook vanuit het buitenland zijn er klachten tegen de Franse Gemeenschap. We vragen dat de ordening wordt gerespecteerd en dat er toezicht wordt uitgeoefend op de naleving van de regelgeving.

Ik koppel het akkoord uiteraard aan het behoud van die voor 9 jaar toegekende frequenties en van het zendcomfort. We zijn dat verschuldigd aan al die – ook lokale – radio's en Q-Music en 4FM.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt een plan, een visie om te trachten het probleem op te lossen. Ik ben benieuwd naar het resultaat – ik denk dat u dat zelf ook bent.

Als ik het goed heb begrepen, verliezen de zenders waarvan de frequentie geschorst is hun erkenning niet. In strikte zin zou dan kunnen worden gezegd dat ze geen frequentie hebben. Die is immers geschorst.

Minister Geert Bourgeois: Ze kunnen de frequentie niet gebruiken.

De heer Jurgen Verstrepen: Normaal zou dan worden overgegaan naar het vorige frequentieplan. Daar zit echter niemand te wachten.

Als het VCM noch het BIPT een erkende radio die een frequentie met een ander vermogen heeft, uit de lucht kan halen, dan is het toch duidelijk dat er op

dit ogenblik geen enkele instantie is die dat kan doen. Heb ik dat goed begrepen?

Minister Geert Bourgeois: Het BIPT kan een zender uit de lucht halen, het VCM niet. We moeten die discussie hier ook niet voeren. Het is van belang om zo snel mogelijk een politieke oplossing te vinden. U hebt zelf verwezen naar een aantal grote commerciële belangen. De uitspraak van de Raad van State heeft me verrast. Ik heb u gezegd welke goede argumenten we hebben om verder te gaan.

We kunnen ook een nieuwe frequentie toekennen. Ik ben daar echter niet op ingegaan. Als we dat zouden doen, moeten we het plan intrekken en een nieuw uitvaardigen. Dat zou eventueel opnieuw kunnen leiden tot een schorsing omdat er geen coördinatie is geweest.

Het plan is niet vernietigd. Ik wil de procedure voortzetten en het dossier oplossen. Ik heb niet gezegd dat die instanties niet kunnen optreden, ik heb wel gezegd dat ze onafhankelijk zijn, ik heb gezegd wat het VCM en het BIPT kunnen doen. Het BIPT treedt niet op tegen de geschorste Franstalige zenders.

De heer Jurgen Verstrepen: Dat is net waar ik bezorgd over ben. U zegt dat het BIPT wel kan optreden. De vraag is echter of het BIPT effectief zal optreden als de Franstaligen vinden dat bepaalde frequenties hen storen. Welke garantie hebben wij in dit scenario?

Tot nu toe hebben we nog niet veel positieve signalen gehoord van de Franse Gemeenschap. Als het BIPT effectief optreedt tegen de Vlaamse radiozenders waarvan de frequentie is geschorst, welke rechtszekerheid hebben die zenders dan nog? Wat kunt u daar dan aan doen?

Minister Geert Bourgeois: Ik heb geen bevoegdheid over het BIPT, want dat is een federale instelling. Ik heb zelfs geen bevoegdheid over het VCM dat een Vlaamse instelling is. Het gaat hier om onafhankelijke instanties. Ik stel wel vast het dat BIPT tot nu toe niet is opgetreden. Ik neem dan ook mijn politieke verantwoordelijkheid. Gisteren is op het Overlegcomité beslist om zo snel mogelijk de onderhandelingen te voeren om een omvattend akkoord te sluiten op basis van de voorstellen die ik heb gedaan. Voor het overige ben ik terughoudend.

Een andere mogelijkheid is dat ik een nieuw frequentieplan uitvaardig. Dan moet het oude plan op zijn

minst impliciet worden ingetrokken en dan zitten we opnieuw met de coördinatieproblematiek.

De heer Jurgen Verstrepen: U kunt inderdaad niets doen aan het BIPT en het VCM.

Ik ben nog steeds verbaasd over de houding van de VLD in dit dossier. De VLD vindt dat de mediasector alle kansen moet krijgen, maar is blijkbaar niet bereid om mee te stappen in dit verhaal. En dan heeft minister Verwilghen nog het lef te vragen hoever het staat met het samenwerkingsakkoord. De VLD kan via een persbericht de sector misschien eens uitleggen waarom alles geblokkeerd is.

De RTBf zendt op één van zijn frequenties uit met een vermogen dat een veelvoud is van het toegestane vermogen. Alle antennes, zelfs types die niet mogen worden gebruikt, zijn gericht naar Vlaanderen. Niemand treedt daartegen op en de brave Vlamingen proberen de situatie op te lossen. Het spreekt voor zich dat problemen moeten worden opgelost. Aan de andere kant van de taalgrens worden de wetten echter volledig met de voeten getreden. Ik vind het ook heel straf dat degenen die daarvan op de hoogte zijn en de RTBf daarover hebben aangeschreven, worden bedreigd door de RTBf. Dat zegt veel over de houding van de Franstaligen.

Ik heb ook een voorstel. Ik zal morgen een zender en zendantenne installeren op Vlaams grondgebied. Dat is me al meermaals aangeboden. Ik zet daar een pak dipolen op en ik zend VB6015 uit richting Wallonië. Ik durf wedden dat de Franstaligen onmiddellijk iedereen bij elkaar roepen om een akkoord te sluiten.

Mijnheer de minister, wij rekenen op u. Wat het samenwerkingsakkoord betreft, krijgt u onze volledige steun om dat niet te ondertekenen. Ik wacht af hoe dit dossier verder evolueert. Ik hoop dat u de druk blijft opvoeren, want Vlaanderen heeft lang genoeg met zijn voeten laten spelen op radiovlak. Tot slot roep ik de VLD op om zijn verantwoordelijkheid te nemen in dit dossier.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik heb aandachtig naar uw antwoord geluisterd, en u hebt een aantal belangrijke opmerkingen gemaakt. U zei dat een en ander technisch opgelost kan worden, maar dat daartoe de politieke wil moet bestaan. Dat

is de essentie van de zaak. Er moet dus een politieke oplossing komen op federaal niveau.

Ik heb in mijn vraag gezegd dat de politici verantwoordelijk zijn voor de chaos. Waar ik moeite mee heb, is dat de Raad van State alles in twijfel trekt. Ze zullen daar wel hun redenen voor hebben, tenzij er natuurlijk in de kamers van de raad politiek manoeuvreerd is om toch maar een of andere uitspraak te verkrijgen. Trouwens, de Raad van State haalt elementen aan die strijdig zijn met wat u zonet heb verklaard.

In het Overlegcomité zijn de Vlamingen destijds gerold. Gewezen premier Dehaene zei altijd dat er maar een akkoord is als er over alles een akkoord is. Uitzonderingen maken voor dit en dat heeft bij de Franstaligen altijd tot gevolg dat wij gerold worden. Dat is nu gebeurd.

De Vlaamse en de Waalse situatie zijn ook sterk verschillend. Dat is fundamenteel voor onze strategie. U zei dat het Waalse frequentieplan volledig geschorst is. Dat klopt wel, maar volgens informatie die ik heb gekregen, werken de Franstaligen nu voort op het vroegere plan. Ze verlengen steeds weer de oude vergunningen, net zoals wij dat destijds hebben gedaan. Kunt u dat bevestigen? Dat geeft immers een ander perspectief.

Erkenning en vergunning zijn twee verschillende elementen. Als het BIPT zou optreden tegen zendvergunningen in Vlaanderen, maar niet meer kan optreden tegen zendvergunningen die toch al geschorst zijn maar gebruikt worden door die terugkeer naar de vroegere situatie, dan is er een fundamenteel verschil. Klopt dat, of klopt het niet? Dat maakt namelijk een essentieel verschil uit qua aanpak. De rol van het BIPT kan van Franstalige kant communautair gestuurd worden, zodat Vlaanderen in de hoek zit waar de klappen vallen.

Destijds maakte ik in de plenaire vergaderingen een opmerking over het omdraaien van de knop van de VRT. Dat was ludiek bedoeld, maar op een bepaald moment wordt het echt het overwegen waard. De RTBf doet het namelijk. We hoeven ons niet altijd maar op de kop te laten zitten. Er zijn uitspraken gedaan door rechtbanken en we leven in een rechtsstaat, maar toch kan alle blijkbaar gewoon blijven doorgaan. Zo komt iedereen onder druk, en wij kijken ernaar.

Mijnheer de minister, als we nog wat treuzelen, en het nog een jaar of 2 laten duren, dan lost het zichzelf op. De frequenties zullen dan van geen belang meer zijn, want alles zal digitaal gebeuren via DAB. We kunnen ons dan afvragen waar we mee bezig zijn. Misschien is het een goed idee aan iedere Vlaming een DAB-zendertje te geven, zoals we destijds milieuboxen hebben uitgedeeld, zodat we ons van de frequenties niets meer hoeven aan te trekken.

Het wordt tijd dat we de Franstaligen een timing opleggen. Als ze die niet respecteren, moeten we die knop maar omdraaien.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik ben geen voorstander van de oorlogstaal die in deze discussie wordt gebruikt. Wat ook de technische evolutie is, we moeten ooit tot een akkoord komen.

Mijnheer de minister, ik bewonder uw doorzettingsvermogen uit de grond van mijn hart. Het samenwerkingsakkoord is een essentieel onderdeel waarzonder we niet verder kunnen, maar ik beklemtoon dat het niet onvoorwaardelijk mag zijn. Ook ik ben geen juriste, maar ik hoop dat we in de verdere procedure bij de Raad van State kunnen bewijzen dat er krakemikkige conclusies zijn getrokken.

Alles wat ik kan doen, is nogmaals uw boodschap meenemen naar de federale minister en duidelijk verwoorden hoe wij het aanvoelen. We zitten hier allemaal min of meer op dezelfde golflengte. We proberen ons huiswerk goed te maken, maar dat wordt telkens weer afgestraft. Het is en blijft een moeilijke zaak, maar we moeten tot een akkoord komen, ongeacht de technische evolutie.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Verstrepen, ik heb duidelijk gemaakt dat ik consequent handel, het been stijf houd en alles doe om tot een oplossing te komen. Ik zie niet in wat ik nog meer kan doen. Aan andere koppelingen heb ik geen behoefte. Alles is hier aan elkaar gekoppeld, en de federale overheid heeft evenzeer dat samenwerkingsakkoord nodig. Ik weet wat ik doe.

Ik heb ook heel constructieve voorstellen gedaan. Dat is de enige oplossing. Alle partijen, ook de partijen die op federaal niveau mee besturen, vraag ik als federale Vlamingen dezelfde houding aan te nemen.

Dat is de enige oplossing, redelijk en constructief, die ons helpt hieruit te geraken zonder ons etherlandschap onderuit te halen of te schenden.

Mijnheer Decaluwe, u moet geen jurist zijn om te weten dat het niet zeker is dat we gelijk zullen halen bij de Raad van State. Ook het schorsingsarrest is er gekomen tegen onze verwachtingen in. Wel heb ik goede argumenten om te vinden dat het arrest aanvechtbaar is.

Wat ik u heb voorgelezen, is letterlijk beslist door diezelfde vijfde gemengde kamer die in twee tussenarresten in twee andere zaken heeft gezegd dat de auditeur een verslag moest maken over de geldigheid van het KB, aangezien het sterk betwist wordt. Dat belet dezelfde kamer niet om later in een andere zaak een uitspraak te doen op basis van dat KB, terwijl we al jaren wachten op het verslag van de auditeur. Dat is maar een van de middelen; er zijn er nog andere.

Ik ben het met u eens dat we een akkoord moeten hebben over alles. U vroeg ook naar de situatie aan Franstalige kant. Ik heb de documenten niet bij me, maar volgens onze informatie is er niets geordend. Er is een rechtsgrond, en het gaat om een schorsing, geen vernietiging. Ze zijn dan ook niet teruggevallen op de oude situatie, er heerst gewoon een complete chaos. Er zijn arresten aan Franstalige kant die zeggen dat de publieke orde inzake telecommunicatie daar geschonden is.

Digitale technologie is hiervoor geen oplossing, want het gaat om FM-frequenties. Bovendien is dat technisch gezien geen oplossing voor alle lokale radio's omdat er onvoldoende bereik is in Vlaanderen. Ook financieel gezien is het geen oplossing. We moeten het FM-frequentieplan echt wel overeind houden.

Ik stel voor dat iedere partij hier aanwezig er werk van maakt. Iedereen is het immers eens met die aanpak, over de politieke grenzen heen. We moeten vooruit komen. Ik heb gisteren in het Overlegcomité voorgesteld op die omvattende basis een bespreking te houden, zodat er ook een omvattend akkoord uit komt. Ik hoop dat u dat signaal geeft aan uw federale partijgenoten. Dat kan alleen maar een oplossing bespoedigen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Het is belangrijk precies te weten hoe het langs Franstalige kant sinds de

schorsing van het frequentieplan zit. Of is daar elke rechtsgrond weg, ook voor de RTBf? Als in Wallonië het vorige frequentieplan wél enige rechtsgeldigheid heeft, dan zit Vlaanderen met een probleem.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Langs Franstalige kant is de toestand van het lokale radiolandschap voor het gehele gebied dezelfde als deze die bij ons ten dele geldt. Het schorsingsarrest langs Franstalige kant betekent dat daar eigenlijk niet meer mag worden uitgezonden. Daar geldt hetzelfde als wat voor ons geldt: de erkenningen en de vergunningen zijn er nog wel, maar hun toepassing is opgeschort. Langs Franstalige kant is het lokale radiolandschap een chaos.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Verstrepen en door de heer Decaluwe werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het gebruik van drugs op televisie

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, drugs op televisie in familiefuilletons is een nieuw fenomeen. Tijdens de soap 'Thuis' van de VRT zijn kijkers al geconfronteerd met drugsgebruik. De eerste keer werd alles leuk voorgesteld. De Cois, de loodgieter, en Angèle lurkten samen aan een joint terwijl ze gezellig op de bank liggen en televisie kijken, zogezegd als pijnstillers tegen rugpijn. Terzijde wil ik even beklemtonen dat een joint absoluut geen pijnstillende werking heeft. Tegen dit programma is een klacht

ingediend bij de Vlaamse Geschillenraad, maar op 1 januari heeft de VRT dit fragment in een jaaroverzicht op een arrogante wijze opnieuw uitgezonden.

Vanaf volgende week zullen de kijkers van 'Thuis' opnieuw worden geconfronteerd met drugs. Dat zal nu frequenter gebeuren, zo hebben de programmamakers gisteren in Gazet van Antwerpen aangekondigd. 'Omdat XTC-pillen als middel om zich te concentreren tijdens de examenperiode geen voldoening meer geven aan Sofie, begint ze met harddrugs. Het is een maatschappelijk thema waarvoor we de ogen niet mogen sluiten', zo stelt programmamanager Stef Wouters.

Voor alle duidelijkheid wil ik benadrukken dat 'Thuis' in prime time wordt uitgezonden. Zeer veel kinderen en jongeren kijken bijna dagelijks. Het is een ontspanningsprogramma, maar veel kijkers, zeker kinderen en jongeren, maken geen onderscheid tussen fictie en realiteit. Het is voor veel Vlamingen onaanvaardbaar dat drugsgebruik de facto wordt gepropageerd.

Ook deskundigen vinden dat men duidelijk te ver gaat. Professor De Meyer, hoogleraar communicatietechnologie aan de KUL, vreest terecht dat drugsgebruik op tv sommige, meestal jonge kijkers ertoe kan aanzetten er zelf mee te beginnen: 'Het gebeurt allemaal in een plezierige sfeer zonder aandacht voor de negatieve gevolgen op lange termijn.' En eremagistraat Van Fraechem, een toch wel bijzonder bekend strafrechter, gaat nog veel verder: 'Ik heb het in mijn lange carrière allemaal meegemaakt: van de Antwerpse heroïnehoertjes tot de cocaïneverslaafde oudere vrouwen en advocaten. Ik heb veel jongeren aan drugs weten doodgaan. Drugs op televisie kan niet. Nergens, ook niet in Thuis.'

Bovendien leeft de vrees dat dit fenomeen nog zal toenemen. Kijk bijvoorbeeld maar eens naar sommige buitenlandse zenders. Zo is het Nederlandse programma 'Spuiten en slikken' een programma dat louter op sensatie mikt. Daarin wordt live geëxperimenteerd met drugs. Het is een programma dat duidelijk te ver gaat en door het Nederlandse gerecht met argusogen wordt gevolgd.

Drugsgebruik in familiefeuilletons druist duidelijk in tegen de preventie-inspanningen van minister van Welzijn Vervotte. Hoe kan de Vlaamse Regering een ernstig preventiebeleid voeren als tegelijkertijd wordt toegestaan dat de openbare omroep in een familie-

feuilleton drugsgebruik voorstelt als een normale zaak, of als een pijnstillertje? Het stoot vele ouders, schooldirecteuren, leerkrachten en jeugdbegeleiders die met drugsgebruik door kinderen en jongeren worden geconfronteerd, zwaar tegen de borst.

Ik weet dat overeenkomstig artikel 7 van de gecoördineerde mediadecreten de VRT autonoom zijn programma-aanbod en uitzendingschema vastlegt. Die autonomie werd ingevoerd om inmenging in de programmering door derden tegen te gaan. Toen die wetgeving werd goedgekeurd, was ik voorzitter van de Commissie voor Media. Onze fractie heeft dat toen mee goedgekeurd. Maar richtlijnen betreffende het gebruik van drugs, een helaas toenemend probleem in onze samenleving, vooral bij jongeren, zijn geen inmenging in de programmering. Het familiefeuilleton 'Thuis' kan perfect totstandkomen zonder drugsgebruik in het verhaal te verwerken.

De VRT heeft een rookreglement dat onder meer bepaalt dat 'roken bij tv-opnamen uitzonderlijk kan worden toegelaten voor de acteurs, als het roken een onvermijdelijk deel uitmaakt voor de betrokken scène.' Voor het gebruik van drugs zijn er geen reglementen.

Mijnheer de minister, wat is uw standpunt? De VRT heeft een duidelijk reglement waarin de voorwaarden staan voor het roken in programma's, maar niet voor het gebruik van drugs, hoewel het een zaak van algemeen belang is. Welke initiatieven hebt u genomen om de VRT opdracht te geven zo'n reglement uit te werken?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik heb wat moeite met de toon van de vraag. U zult me niet horen zeggen dat de maatschappij heel permissief mag zijn tegenover drugsgebruik in programma's. Het is niet zo dat we ons niet over deze zaak bekommeren. Er zijn charters, codes en duidelijke afspraken over hoe de VRT met dergelijke thema's moet omgaan. Ik ga ervan uit dat de hoofdredacteuren, programmamakers en producers die kennen en zich daar ook naar gedragen.

Het is ook zo dat drugsgebruik nu eenmaal een probleem is in onze samenleving. We kunnen er beter over spreken, ook op uren tijdens dewelke kinderen of adolescenten naar deze programma's kijken. Het staat duidelijk in de decreten dat de openbare omroep een educatieve taak heeft. Dergelijke maatschap-

pelijke problemen kunnen niet uit de weg worden gegaan. Ze moeten worden aangekaart vanuit een educatief concept binnen de deontologie die de VRT hanteert en binnen het decretale kader. Mevrouw Dillen, ik kan me niet van de indruk ontdoen dat u wilt ingrijpen in de inhoud van programma's en strengere regels wilt opleggen. Ik deel uw bekommernis om het drugsgebruik tegen te gaan, maar dit is niet de manier. Zult u bijvoorbeeld dezelfde richtlijnen opleggen inzake seksualiteit tussen homo's? *(Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen)*

Sorry, maar er zijn veel samenlevingsproblemen. *(Opmerkingen van mevrouw Marie-Rose Morel)*

Het is maar een voorbeeld.

Het is mijn mening dat er voldoende omkadering bestaat om hier op een ernstige manier mee om te gaan. Als de raad van bestuur van de VRT vindt dat er iets fout loopt, dan moet die zelf optreden. Het is niet aan de politiek om dat te doen.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de voorzitter, ik deel de bekommernis van mevrouw Dillen inzake drugsgebruik. Alle leden van de commissie Welzijn zijn erg begaan met de problematiek van drugs- en alcoholgebruik die angstwekkende proporties aanneemt.

De heer Caron heeft wel gelijk dat we de zaak niet moeten overdrijven. Er is inderdaad een richtlijn gekomen om roken te ontraden, ook op Europees vlak. Ik vind echter dat de manier waarop het drugsgebruik in Thuis aan bod komt, een educatieve waarde heeft. We mogen ook niet blind blijven voor de realiteit. Veel ouders en kinderen worden met dergelijk probleem geconfronteerd en vaak herkennen ouders het niet. Dat het in Thuis aan bod komt, kan pedagogisch belangrijk zijn. Ik heb trouwens vernomen dat er overlegd is met de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD). Het is dus een doordachte zaak en geen promotiecampagne, integendeel het is eerder een informatiecampagne. We moeten ons dan ook niet vergalopperen in die zaak.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de Vlaamse Kijk- en Luisterraad ontving naar aanleiding van de bewuste afleveringen van de soap Thuis twee klachten, meer bepaald van de Alliantie van Antwerpse Senioren en van het

Vlaams Platform tegen Drugs, en heeft zich hierover uitgesproken.

Ik heb de uitspraak van de raad bij en ik vind het niet onbelangrijk om daar even dieper op in te gaan. De twee klagende partijen halen ongeveer dezelfde argumenten aan. De eerste vindt het een verkeerd signaal en betwist de helende en genezende werking van cannabis. De tweede vindt ook dat er een slecht signaal wordt gegeven en dat het gebruik van cannabis als niet erg wordt voorgesteld. Het platform betwist ook dat de drugs een genezend middel tegen pijn zijn.

Ik citeer nu uit de beslissing van de Kijk- en Luisterraad: 'De problematiek kan zich, op basis van beide klachten, opsplitsen in enerzijds het gebruik van cannabis en anderzijds de beweerde medicinale waarde ervan.

De VRT stelt dat het programma Thuis verschillende maatschappelijk relevante thema's behandelt en dat cannabisgebruik een actueel maatschappelijk thema is. In die optiek komt het niet als ongepast voor een dergelijke maatschappelijke thematiek te behandelen. De navolgende vraag is echter of de voorstelling dat cannabis ook een medicinale waarde kan hebben, niet verder gaat dan het aansnijden van een maatschappelijke thematiek. In ieder geval dient vastgesteld te worden dat de boodschap in deze scène wel ongenueanceerd en eenzijdig positief wordt gebracht. [...] De VRT beantwoordt deze vraag niet maar duidt erop dat het programma Thuis een fictieve soap is waarbij de kijkers een goed onderscheid kunnen maken tussen realiteit en fictie.'

De VRT zegt dat 91 percent van de kijkers ouder is dan 18 jaar. De raad zegt daarop en ik citeer opnieuw: 'Deze gegevens stroken niet met de informatie uit de pers die de VRT voorlegt, onder andere het artikel uit het Nieuwsblad van 7 december 2005 waaruit blijkt dat in minstens één middelbare school een groot deel van de leerlingen de soap volgt. Hoewel dit gegeven gebaseerd is op één gevalstudie, kan redelijkerwijs aangenomen worden dat gezien het uur van de uitzending een groot deel van het kijkende publiek minderjarig is. Herhalingen worden trouwens uitgezonden in de namiddag, dus op meer kijkvriendelijke uren voor kinderen. Aldus is de vraag aan de orde of dit minderjarige publiek het onderscheid kan maken tussen realiteit en fictie met betrekking tot de ongenueanceerde boodschap over de medicinale waarde van cannabis.

De VRT stelt dat wetenschappelijke studies hebben uitgewezen dat kinderen vanaf 11 jaar goed beseffen

dat fictie geen werkelijkheid is. Los van het feit dat niet naar concreet onderzoek wordt verwezen, dient onderstreept dat de onderzoeken die dienaangaande gebeurden, oneigenlijk worden aangehaald omdat die onderzoeken handelen over de mate waarin centrale formatkenmerken, waaronder bijvoorbeeld belangrijke verhaallijnen, worden herkend en correct worden toegewezen aan specifieke programma's. Met andere woorden, in dergelijk onderzoek gaat het geenszins om de mate van correcte interpretatiecapaciteiten van specifieke verhaallijnen, zoals deze over cannabis in Thuis. Het kunnen herkennen van formatkenmerken is van een totaal andere orde dan de vraag rond de impact en het effect van televisieboodschappen op attitudes en gedragingen van kijkers, in het bijzondere kwetsbare kijkers zoals kinderen.

Mochten kinderen reeds op vrij vroege leeftijd in staat zijn het verschil te herkennen tussen reclame en andere boodschappen, zou er geen reden zijn om zich bijvoorbeeld zo druk te maken over de invloed van reclame over sigaretten op volwassenen. Resultaten uit cultivatie-analyse wijzen duidelijk op verbanden tussen tv-blootstelling en gedrag – zowel in experimenten als in veldonderzoek – en dit gegeven staat helemaal los van de capaciteit van het herkennen van de aard van de boodschappen op zich. Het komt merkwaardig voor dat de VRT dat onderscheid niet maakt.

Deze gegevens dienen echter getoetst te worden aan de bepalingen van art. 96 §1, 1ste en het tweede lid van de Mediadecreten. De klachtbrief en de diverse uiteenzettingen door de klagers hebben ongetwijfeld een inhoud die realiteitsgetrouw is en de uitleg door de geneesheren van het Vlaams Platform tegen Drugs over de niet-medicinale waarde van cannabis en over de invloed van cannabis op de gezondheid van de mens, wordt door de VRT niet tegengesproken. De vraag kan worden gesteld of de media niet in grotere mate met deze beschouwingen rekening moeten houden. Het behoort evenwel niet tot de taak van de raad in te gaan op algemene beschouwingen maar wel op specifieke uitzendingen en specifieke scènes.[...]

Ten deze komt de Raad dan ook tot de vaststelling dat de klagers niet op accurate dan wel op wetenschappelijke wijze aanduiden hoe en in welke mate deze geïsoleerde scène, rechtstreeks of onrechtstreeks de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van de minderjarige in het gedrang brengt. Zoals reeds gesteld acht de raad ook de algemene behandeling van deze thematiek niet ongepast en wordt er

evenmin in concreto aangetoond dat de wijze van behandeling van dit thema in de bewuste uitzendingen, de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van de minderjarige aantast.' Dat alles komt dus uit de beslissing van de Vlaamse Kijk- en Luisterraad van 22 december 2005.

U hebt zelf gezegd dat de VRT autonoom zijn programma-aanbod en de inhoud ervan bepaalt. Dat is decretaal vastgelegd. Dat betekent dat er geen inmenging van derden kan zijn. De mediadecreten bevatten wel de voorwaarden waaraan de programma's van alle zenders moeten voldoen. Het toezicht op de naleving van die bepaling werd toevertrouwd aan onafhankelijke toezichtorganen. Ik heb u de zeer gemotiveerde en genuanceerde beslissing van de Kijk- en Luisterraad meegedeeld.

In het rookreglement van de VRT is er geen bepaling over het roken op televisie. Het reglement is er voor de preventie en de bescherming op het werk. Het VRT-reglement bepaalt enkel dat de VRT-gebouwen rookvrij zijn. Ondertussen geldt trouwens ook de wettelijke regeling.

De aangehaalde bepaling gaat over een uitzondering op het rookverbod bij tv-opnamen indien het roken inhoudelijk en onvermijdelijk deel uitmaakt van een scène. Een reglement inzake het druggebruik zoals dat er is voor het roken, bestaat niet bij de VRT. Het spreekt echter voor zich dat de VRT zich ook hier moet houden aan de bestaande wetgeving en aan de circulaire.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb toch enkele bemerkingen. We zijn het er allemaal over eens dat de openbare omroep een educatieve taak heeft. Dat staat trouwens met zoveel woorden in de decreten. Als een acteur in een feuilleton last heeft van rugpijn, zijn er andere middelen om daaraan te verhelpen. Geef hem een Perdolanke in plaats van een jointje, zou ik zeggen. Als iemand zich niet kan concentreren op zijn studies, moet hij toch niet grijpen naar XTC-pillen of, vanaf volgende maandag, naar harddrugs. Mijnheer de minister, dat is een zeer verkeerd signaal.

Ik heb er geen enkel probleem mee dat dit bijzonder ernstig maatschappelijk probleem in informatieve programma's aan bod komt. Dat geldt echter niet voor familiefuilletons die hoofdzakelijk door jonge

kinderen worden bekeken. Voor achttienjarigen en ouder is 'Thuis' te kinderachtig. Zij zijn geïnteresseerd in totaal andere zaken.

Ik blijf erbij dat als jonge kinderen naar dergelijke programma's kijken, ze geen onderscheid maken. Dat staat trouwens ook in de uitvoerige motivering van een uitspraak van de Vlaamse geschillenraad. Die jongeren zijn niet in staat om een onderscheid te maken tussen fictie en realiteit. Degenen die dat hier zouden beweren, verwijs ik naar de zeer uitvoerige bespreking in verband met de 5-minutenregel. Daarin was net dat argument een van de belangrijkste om reclame op tv te verbieden. Dat geldt ook voor familiefuilletons. Trouwens, als Cois en Angèle in de supermarkt rondlopen om hun boodschappen te doen, worden ze ook zo aangesproken door de jongeren.

Ik betreur het dat u niet bereid bent om minstens aan de VRT te vragen om daarover bepaalde richtlijnen uit te vaardigen. Het kon wel voor roken tijdens de opnames. Op dat vlak zijn er zeer strikte voorwaarden. Drugs vormen een nog veel groter probleem. Ook daarover mogen er voorwaarden worden gesteld. Dat heeft absoluut niets te maken met enige inmenging in de programmatie.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik wil nog eens verwijzen naar de resolutie die we op 22 december 2005 hebben goedgekeurd betreffende betere afscherming van kinderen tegen agressie en geweld op televisie. In de resolutie hebben we gepleit voor beeldopvoeding bij kinderen en jongeren. We moeten de jongeren beter wapenen om met de stroom aan signalen uit de beeldcultuur om te gaan. We moeten de mensen ertoe aanzetten dat op een verstandige manier te doen.

Ik dring er op aan ons te richten op de opvoeding van jonge kinderen. Dat sluit ook aan bij het citaat dat minister Bourgeois naar voren heeft gebracht over de correlatie tussen gedrag en het blootstellen aan beelden op televisie.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij wat de heer Caron heeft gezegd. Mevrouw Dillen, ik ben het me u eens dat de VRT behoedzaam met het probleem moet omgaan, net zoals de omroep dat moet doen als het gaat over

alcohol, geweld, enzovoort. Het komt me echter niet toe daarover richtlijnen te geven. De decreetgever heeft bepaald dat er regels zijn die gelden voor de omroepen. Een onafhankelijke instantie ziet er op toe of die worden nageleefd. Ze heeft een genuanceerde en gemotiveerde beslissing genomen. We moeten ons niet in de plaats stellen van die instantie. Zelfs als ik het zou willen, quod non, zou ik geen richtlijnen kunnen geven.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer de minister, u kunt toch wel op een vriendelijke manier aan de VRT vragen te onderzoeken of het absoluut nodig is om het druggebruik in 'Thuis' vanaf volgende maandag op te drijven. We zouden ook samen eens enkele van die uitzendingen kunnen bekijken. Ik heb het zelf niet gezien. Ik twijfel er toch echt aan of het tonen van druggebruik nodig is. Ik spreek hier niet als politicus maar wel als moeder. Ik twijfel er aan of het nuttig en noodzakelijk is om die beelden te brengen.

Het programma wordt uitgezonden rond 20.30 uur. In elk geval kijken er jongere kinderen naar. Zoals ik daarnet heb gezegd, kijken achttienjarigen en oudere jongeren daar niet naar. Ik heb het gisteren nog aan een aantal vrienden en vriendinnen gevraagd. Ze vinden het oerbelachelijk. Jongeren van 14 à 15 jaar vinden het programma wel bijzonder boeiend en interessant.

Mijnheer de minister, ik stel voor dat u aan de VRT vraagt om de zaak te herbekijken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
